

ТАҒЫМ

Турағұлға қатысты тың дерек

Мұхтар Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің «Мұхтартану» ғылыми орталығы ғалымдарының ізденісінің нәтижесінде Абай Құнанбаевтың саяси қуғын-сүргін құрбанына айналған перзенті Турағұл Ибраһимұлына қатысты тың дерек табылды.

Нұршат ТӨКЕН,
«Egemen Qazaqstan»

Ғалымдардың айтуынша 1990 жылдары Мәкен Турағұлқызы алмағайып заманда шейіт кеткен әкесінің аты өшпесін һәм тарихта мәңгі қалсын деген ниетпен «Мемориалды тақта» жасатқан. Бір ерекшелігі — ол мемориалды тақтада тек Турағұлдың ғана емес, Абайдың өзге де ұрпақтарының қай жылы, қай жерде жерленгендігі туралы ақпарат берілген.

Сондай-ақ, аталған тастұғырға Хакім Абайдың:

«Жас қартаймақ,
жоқ тұмақ, туған өлмек,
Тағдыр жоқ өткен өмір
қайта келмек.
Басқан із, көрген қызық
артта қалмақ,
Бір құдайдан басқаның
бәрі өзгермек»,
— деген бір шумақ өлеңімен
қоса: «Абай Құнанбаевтың
Шымкент қаласында

жерленген үрім-бұтағы» делініп, 4 адамның есімі мен қай жылы, қай жерде жерленгендері көрсетілген. Олар: «Турағұл Абайұлы — Әйгерімнен туған. 1934 ж. ХФЗ аймағы;

Келіндері: Дәмежан — Михайлдің әйелі. 1960 ж. Шұқырсай,

Камалия — Әубәкірдің әйелі. 1962 ж. Қасқа зираты;

Немересі: Әубәкір — Ақылбайдың ұлы. 1933 ж. Көксай;

Турағұл Абайұлы — сын Айгерім. 1934 г. Р-Н ХФЗ;

Жені сыновей: Дәмежан — жена Михайла. 1960 г. Шұқырсай;

Камалия — жена Аубакира. 1962г. К-ше Касқа;

Внук: Аубакир — сын Ақылбая. 1933 г. Коксай». Тастұғырдағы бұл мәтіндер қазақ-орыс тілдерінде берілген.

Бұл жәдігер сол жылдардан бері «Химфарм» акционерлік қоғамының арнайы бөлімінде сақталған. Ал Тәуелсіздіктің 30 жылдық мерейлі мерекесіне

орай компания басшылығы құнды дүниені «Мұхтартану» ғылыми орталығына табыс етуді жөн деп тапқан.

Ғалымдардың сөзіне сүйенсек, бұл тастұғыр осы күнге дейін айтылып жүрген: «Турағұлдың сүйегі Шымкенттегі Қорғасын зауытының

астында қалып қойды» — деген пікірді түбегейлі теріске шығарады. Өйткені аталмыш зауыт 1882 жылдары салынған, ал Турағұл Ибраһимұлы 1934 жылы қайтыс болғаны белгілі.

Айта кетерлігі, табылған жәдігер Мұхтар Әуезов

атындағы Оңтүстік Қазақстан университетінің «Мұхтартану» ғылыми орталығының мұражайына қойылды. Орталық қызметкерлері құнды дүниеге байланысты зерттеу жұмыстарын жүргізуде.

ШЫМКЕНТ